

Klimat- och näringslivsdepartementet

Remiss om ny förordning om invasiva främmande arter

Er beteckning: KN2025/01024

Myndighet: Länsstyrelsen Blekinge län

Kontaktperson och e-postadress: Annika Smålander,
annika.smalander@lansstyrelsen.se

Nedan lämnas synpunkter på förslag till ny förordning om invasiva främmande arter:

Sammanfattning

Länsstyrelsen i Blekinge anser att föreslagna ändringar i 3 kap. förordningen om invasiva främmande arter (2018:1939), fortsatt kallad förordningen, som innebär att privatpersoner och företag inte omfattas av 3 kap. 1 § punkt 8 förordningen och därmed inte har någon skyldighet att åtgärda befintliga bestånd på privat mark, kan leda till att det inte är möjligt att påverka och kontrollera spridningen av nationellt förtecknade invasiva arter i Blekinge län. Eftersom utbredningen av invasiva främmande arter i Blekinge är mycket omfattande på privata och företagsägda fastigheter innebär föreslagna ändringar att det blir svårt att vända den negativa utvecklingen i länet vad gäller fortsatt spridning av invasiva arter.

Länsstyrelsen ser att det finns en risk att olika regler för olika invasiva arter upplevs förvirrande för mottagaren. Det blir svårt för berörda att hålla koll på regelverket.

Länsstyrelsen anser att det finns behov av ett förtydligande kring vad undantaget gällande "*avsiktligt handlande*" enligt 3 kap. 1 § punkt 8 förordningen innebär. Många arter finns i privata trädgårdar och sprider sig med hjälp av vind, vatten och fåglar från dessa trädgårdar till omgivande marker. För länsstyrelsens fortsatta arbete är det positivt om avsikten med denna formulering tydliggörs för att säkra att länsstyrelsen arbetar inom ramen för sitt tillsynsuppdrag. En risk som länsstyrelsen ser är att om dessa arter tillåts hållas och sprida

sig av egen kraft från befintliga populationer, förhindrar detta möjligheterna att motverka vidare spridning i landskapet. Exempel på arter som blir svåra att begränsa i Blekinge är, kanadensiskt gullris, vresros, blomsterlupin, vattenpest med flera arter.

Ett alternativ till undantaget enligt 3 kap 5 §, gällande 1 § punkt 8 aktuell förordning, kan vara att bekämpningsansvar regleras inom ramen för beslutade hanteringsprogram som beslutas av nationella myndigheter. Artspecifika undantag kan ingå i beslutade hanteringsprogram för vissa spridda och besvärliga arter som inte anses vara möjliga att bekämpa för alla markägare. På detta vis kan frågan provas per art i stället för att gälla urskillningslöst på samtliga arter på nationella förteckningen.

Utifrån rådande ekonomiskt läge ser länsstyrelsen att möjligheterna att gå in och bekämpa invasiva främmande arter på privata fastigheter är ekonomiskt utmanande utan tillskott av särskilt avsatta medel. Länsstyrelsen kan konstatera att med den omfattning av resurser som vi hittills tilldelats är endast punktvis bekämpning inom skyddade områden möjlig. Brist på resurser för hanteringsåtgärder innebär en risk att hanteringsprogrammen inte blir möjliga att genomföra på privat mark och den önskade effekten, att minska spridningen i länet, uteblir.

Länsstyrelsen ser även en risk att föreslagna ändringar medför ett ökat behov av tillsyn som det i dagsläget inte är budgeterat för. Ett ökat behov av tillsyn utan tillskott av medel medför att länsstyrelsens tillsynsarbete prioriteras hårdare och delar av tillsynen kan bli eftersatt.

Länsstyrelsen ska enligt 4 kap. 10 § förordningen besluta om och vidta hanteringsåtgärder i den utsträckning som följer av föreskrifter och hanteringsprogram som gäller för en art. Rätten att meddela föreskrifter delegeras enligt förslaget tillbaka till ansvariga nationella myndigheter. Det kvarstår ett behov av regionalt anpassade föreskrifter eftersom utbredningen av invasiva arter varierar mycket i olika delar av Sverige.

Länsstyrelsen ser att finansiering inom befintliga anslag behöver ökas. Framför allt behövs en långsiktighet för att kunna fullfölja bekämpningsåtgärder och kunna arbeta strategiskt med utvalda viktiga områden i länet i enlighet med gällande lagstiftning samt föreslagna ändringar. Kortsiktighet i finansieringen kan leda till att

genomförda åtgärders effekter inte blir varaktiga, då invasiva arter kan återetablera sig ifrån intilliggande marker.

Enligt länsstyrelsens uppfattning kommer förslaget tillfälligt spara resurser men långsiktigt leda till ett ökat resursbehov. Detta eftersom förslaget innebär en ökad risk för långsiktiga negativa bieffekter. Ur ett samhällsekonomiskt perspektiv bedöms ändringar, enligt förslag till ny förordning, att riskera stora kostnader i framtiden för att motverka negativa effekter som invasiva arter innebär för våra ekosystem, biologisk mångfald, ekosystemtjänster, människors hälsa genom negativ påverkan på boendemiljö och möjlighet till friluftsliv, samt viktiga samhällsstrukturer och infrastruktur.

Länsstyrelsen saknar en konsekvensanalys för naturen och ekonomin kopplat till föreslagna ändringar i aktuell förordning. För att korrekt kunna se över föreslagna ändringars påverkan och nytta på lång sikt bör en konsekvensanalys tas fram. Det föreslagna alternativet kan med fördel jämföras med nollalternativet samt även alternativet där nationella förteckningen omfattas av samma lagsstiftning som de EU-förtecknade arterna. På så vis tydliggörs de långsiktiga följderna av införandet av en nationell lista utifrån olika parametrar.

1 Författningsförslag

Länsstyrelsen anger nedan sin inställning till de föreslagna ändringarna i förordningen.

3 kap. Förbud, undantag och tillstånd (sid 5–7)

Länsstyrelsen anser att det finns flera otydligheter och risk för misstolkning när det gäller definitionerna i 3 kap. 1 § gällande punkterna

4. transporteras, utom till anläggning i samband med utrotning,
5. tillhandahållas på marknaden, förmedlas eller på annat sätt överlåtas,
6. användas,

- Länsstyrelsen anser att punkt 4 behöver förtydligas med anläggning för destruktion i samband med utrotning. Det framgår inte i förslaget vilken typ av anläggning som avses och hur denna anläggning definieras.
- Punkt 5 "på annat sätt överlåtas" gör det i praktiken otillåtligt att sälja en fastighet med en nationellt förtecknad art.
- Punkt 6 "användas" begreppet behöver definieras, det finns ett stort tolkningsutrymme. Punkt 6 kombinerat med undantaget för företag och privatpersoner enligt 3 kap. 5 § nedan medför att det i praktiken är tillåtet att ha nationellt förtecknade arter i sin trädgård men förbjudet att nyttja dessa för att exempelvis göra nyponsytt eller parkslidepaj. Detta medför att möjligheterna till en kommersiellt driven bekämpning av arterna stryks då användandet av arterna inte blir tillåtet.

5 § *I fråga om befintliga bestånd och förekomster av arter gäller förbudet i 1 § 8 endast för en statlig myndighet, kommun eller region som äger eller innehar särskild rätt till en fastighet.*

1 § 8. inte avsiktligt tillåtas reproducera sig eller växa, inte heller i sluten förvaring, eller

- Länsstyrelsen ser att detta undantag innebär en risk för att det blir omöjligt att stoppa fortsatt spridning av invasiva främmande arter som tas upp på nationella förteckningen. De flesta arterna som är med på nationella förteckningen finns framför allt på privat mark och sprids även aktivt eller passivt av privata markägare och företagare. Det behövs ett förtydligande om vad "inte avsiktligt" handlande innebär enligt ovanstående formulering.
- Länsstyrelsen tolkar ändringsförslaget som att stor hänsyn tas till markägare med befintliga bestånd, medan ingen eller liten hänsyn tas till de markägare som drabbas av spridning från dessa befintliga bestånd i framtiden. Definitionen av befintligt bestånd är oklar. Det framgår till exempel inte om detta omfattar såväl fröbank, vilande rotsystem som växande plantor? Detta behöver förtydligas för att länsstyrelsen ska kunna arbeta med frågan.

- Skrivningen enligt 3 kap. 5 § förordningen öppnar upp för laglig spridning genom all typ av verksamhet och åtgärder så länge huvudsyftet inte är att aktivt sprida arten. Detta medför att den nationella förteckningen i praktiken blir tandlös. Om detta inte är syftet för den nya förordningen, behöver förordningstexten justeras.

Artspecifika undantag för arter på den nationella förteckningen

6 § Förbudet i 1 § 1 gäller inte spärroxbär *Cotoneaster divaricatus*. För arten gäller förbuden i 1 § 2–9 endast i Gotlands och Kalmar län.

- Länsstyrelsen i Blekinge anser att förbudet avseende spärroxbär bör gälla även på fastlandet i Kalmar, Blekinge med flera län. Detta eftersom spärroxbär finns i flera län i södra Sverige. Spärroxbär sprids med fåglar som äter bären och fåglarna förflyttar sig över Östersjön från fastlandet till Öland och Gotland. Om arten inte förbjuds på fastlandet kommer den fortsatt att sprida sig i södra Sverige och troligen återintroduceras till Öland och Gotland. Alvarmarker och näringsfattiga betesmarker finns på fler ställen i Sverige. Störst effekt av förslaget fås enligt länsstyrelsens bedömning genom ett förbud som gäller den aktuella arten i hela Sverige.

8 § Förbuden i 1 § 1–9 gäller inte

1. frösterila hybrider med vresros *Rosa rugosa*, eller
 2. exemplar av kaukasiskt fetblad *Phedimus spurius* och sibiriskt fetblad *Phedimus hybridus* som används eller ska användas på sedum- eller vegetationstak, om taken uppförts innan eller högst tre år efter att arten tagits upp på den nationella förteckningen.
- Länsstyrelsen anser att undantaget gällande frösterila hybrider med *Rosa rugosa* bör tas bort då det är svårt att veta om hybrider av vresros verkligen är frösterila. Hybrider kan oavsett ha alternativa förmågor att föröka sig genom tillväxt av rotsystemet. Exempel på detta är olika hybrider av jätteloka till exempel hybrid med tromsöloka eller andra lokor som visat sig vara mycket svåra att bli av med och som sprider sig snabbt via rotsystemet. Fröspridning är ofta inte avgörande för invasiva arter då de ofta sprider sig även vegetativt (vresros, slidearter med flera invasiva arter).
 - Sedum som ännu inte lagts som tak bör inte omfattas av undantaget då det innebär en stor risk för fortsatt snabb

spridning. En fortsatt spridning som kan få stora konsekvenser för spridningen och för den som köper dessa tak med invasiva arter. En alternativ lösning är att förbudet gäller direkt och att företag med lager av sedumtak kan få ekonomisk ersättning för den förlust som föreslaget förbud innebär.

9 § Förbudet i 1 § 8 gäller inte befintliga bestånd av parkslide *Reynoutria japonica* (inklusive jätteslide *Reynoutria sachalinensis* och hybridslide *Reynoutria x bohemica*) som inte riskerar att sprida sig.

- Länsstyrelsen anser att detta är en bedömning som är mycket svår att göra och det framgår inte vem som ska göra den bedömningen. För att bedöma spridningen behöver man återkommande kontrollera beståndets utbredning och bedöma vilka riskfaktorer som finns för spridning (till exempel skötsel av vägrenar, snöskottning, röjning eller andra skötselåtgärder som kan stimulera tillväxten). Alla bestånd av dessa arter har stor risk för spridning oavsiktligt. Som ett alternativ kan texten istället formuleras tvärtom, så att bestånd som hotar att sprida sig över en fastighetsgräns ska kontrolleras så att det inte drabbar angränsande markägare, eller att bestånd som utgör en fara för trafiken eller annan viktig samhällsfunktion ska kontrolleras genom lämpliga åtgärder i enlighet med rekommenderade metoder. Enligt 3 kap 5 § gäller detta oavsett endast för en statlig myndighet, kommun eller region som äger eller innehar särskild rätt till en fastighet. I Blekinge län växer många slidebestånd på privatägd mark. Lagstiftningen enligt förslaget ger ingen möjlighet att minska fortsatt spridning av parkslide *Reynoutria japonica*, jätteslide *Reynoutria sachalinensis* eller hybridslide *Reynoutria x bohemica*).

4 kap. Åtgärder mot invasiva främmande arter (sid 7–10)

4 § Länsstyrelsen får överlåta åt en kommun som begär det att inom kommunen ansvara för de uppgifter som länsstyrelsen har enligt 2 och 3 §§.

- Syftet med 4 § är otydligt eftersom kommunerna redan enligt förslaget är skyldiga att utföra åtgärderna själva i enlighet med 1 kap. 1 § punkt 8 och 5 § förordningen. Om

kommunerna har en skyldighet att utföra åtgärder och ansvara för att de verkställs finns det inget behov av att överlåta enligt 4 kap 2 § punkt 1. Däremot kan överlåtande ske för 4 kap 2 § punkt 2 och 3 § förordningen som gäller nödåtgärder och tidig introduktion. Det framgår inte om förslaget avser kommunens egen mark eller åtgärder på privat mark inom kommunen.

Hanteringsåtgärder

7 § Havs- och vattenmyndigheten och Naturvårdsverket ska inom sina ansvarsområden i enlighet med artikel 19.1 i förordning (EU) nr 1143/2014 identifiera vilka av de arter som är upptagna på unionsförteckningen som har stor spridning i Sverige och därmed ska omfattas av hanteringsåtgärder.

Den ansvariga myndigheten ska även identifiera vilka av de arter som är upptagna på den nationella förteckningen som, i hela eller delar av landet, inte är möjliga att utrota och därmed ska omfattas av hanteringsåtgärder.

8 § Den ansvariga myndigheten ska utreda vilka hanteringsåtgärder som krävs enligt artikel 19.1–19.3 i förordning (EU) nr 1143/2014 när det gäller arter som är upptagna på unionsförteckningen och som

1. inte ska utrotas enligt artikel 18 i förordning (EU) nr 1143/2014, eller
2. har stor spridning enligt myndighetens bedömning.

Den ansvariga myndigheten ska även utreda vilka hanteringsåtgärder som krävs för arter som är upptagna på den nationella förteckningen och som enligt myndighetens bedömning inte är möjliga att utrota i hela eller delar av landet.

10 § Länsstyrelsen ska besluta om och vidta hanteringsåtgärder i den utsträckning som följer av föreskrifter och hanteringsprogram som gäller för en art.

- EU-förtecknade invasiva arter och nationellt förtecknade invasiva arter med stor spridning och som inte bedöms möjliga att utrota i Blekinge län är till exempel vattenpest, jätteloka, jättebalsamin, kanadensiskt gullris, blomsterlupin, vresros, samt parkslide (inklusive övriga slidearter). Dessa arter är i Blekinge län mycket vanligt förekommande på privata marker. För att ett hanteringsprogram ska uppfylla

sitt syfte i Blekinge län krävs att även privata marker inkluderas i hanteringsprogrammet, detta för att undvika ytterligare spridning och återetablering från omgivande privat mark. Om Länsstyrelsen ska utföra hanteringsåtgärder på privat mark kommer det att innebära en stor kostnad som kräver ökade resurser.

- Länsstyrelsen ska enligt 4 kap. 10 § förordningen besluta om och vidta hanteringsåtgärder i den utsträckning som följer av föreskrifter och hanteringsprogram som gäller för en art. Kan länsstyrelsen besluta om hanteringsåtgärder på privat mark och hur ska dessa åtgärder i så fall finansieras? Länsstyrelsen kan behöva förelägga markägarna om rätt att bekämpa på privat mark, eller ska bekämpning på privat mark endast ske om markägaren är positiv till bekämpning? Det är oklart med vilket lagstöd länsstyrelsen kan gå in och bekämpa på privata fastigheter om en markägare är negativt inställd till bekämpningen, vilket inte är otänkbart när det kommer till växter som är vackra såsom blomsterlupin, vresros och kanadensiskt gullris som planterats in för sin skönhets skull.

11 § I fråga om hanteringsåtgärder på mark som omfattas av skogsvårdslagen (1979:429) och som gäller skogsträdarter som används för virkesproduktion ska det som sägs i 8 och 9 §§ om den ansvariga myndigheten och det som sägs i 10 § om länsstyrelsen i stället gälla Skogsstyrelsen.

- Länsstyrelsen anser att Skogsstyrelsens ansvar inte enbart ska omfatta spridning av invasiva skogsträd utan även den spridning av invasiva främmande arter som sker i samband med skogsbruksåtgärder till exempel spridning av jättebalsamin och parkslide i samband med flytt av maskiner, avverkning och utkörning av virke med mera. Detta eftersom Skogsstyrelsen är tillsynsmyndighet över dessa åtgärder idag och är den myndighet som har kännedom om att åtgärderna genomförs. Det behövs en bättre miljöhänsyn för att motverka spridning av såväl EU-förtecknade som nationellt förtecknade invasiva arter inom skogsbruket.

Återställandeåtgärder

12 § Länsstyrelsen ska besluta om och vidta återställandeåtgärder i enlighet med artikel 20 i förordning (EU) nr 1143/2014.

Länsstyrelsen ska även, med tillämpning av artikel 20 i EU-förordningen, besluta om och vidta återställandeåtgärder i fråga om arter som finns upptagna på den nationella förteckningen.

Länsstyrelsen får överlåta åt en kommun som begär det att inom kommunen ansvara för de uppgifter som länsstyrelsen har enligt första och andra styckena.

- Vilka åtgärder är det som avses, återställande på kommunalt ägd mark eller återställande på privatägd mark inom kommunen? Kommunerna har en skyldighet att utföra hanteringsåtgärder på kommunal mark behövs det då ett överlåtande av dessa uppgifter från länsstyrelsen till kommunen? Det är länsstyrelsens uppfattning att den som genomför en bekämpningsåtgärd är ansvarig för återställandet av marken efter genomförd bekämpning. Detta behöver därmed inte överlåtas om det handlar om återställande efter en bekämpning.

6 kap. Övriga bestämmelser (sid 11–14)

Rätt att meddela föreskrifter

11 § Havs- och vattenmyndigheten och Naturvårdsverket får inom sina ansvarsområden meddela föreskrifter om

1. hanteringsområden och hanteringsåtgärder enligt artikel 19 i förordning (EU) nr 1143/2014 för arter som är upptagna på unionsförteckningen och har stor spridning i Sverige, och
 2. hanteringsområden och hanteringsåtgärder för arter som är upptagna på den nationella förteckningen.
- I tidigare remissversion gällande den nationella förteckningen 2024 hade länsstyrelserna ett uttalat ansvar att meddela föreskrifter gällande bekämpning av EU-arter och nationella arter. I förslag till ny förordning om invasiva arter har rätt att meddela föreskrifter lagts tillbaka till ansvariga nationella myndigheter och länsstyrelserna nämns inte, men

ändå ska länsstyrelserna enligt 4 kap. 10 § besluta om och vidta hanteringsåtgärder i den utsträckning som följer av föreskrifter och hanteringsprogram som gäller för en art. Det är mycket arbetskrävande att fatta beslut i varje enskilt fall där en privat markägare berörs. Länsstyrelsen anser att det effektivaste arbetssättet hade varit om detta inte behövs när markägaren är positivt inställd till hanteringsåtgärderna och det redan finns ett beslutat hanteringsprogram. Däremot kan länsstyrelsen behöva förelägga markägare som inte vill att länsstyrelsen genomför hanteringsåtgärder. Detta för att få acceptans för att åtgärder genomförs av myndigheten. Det är i förslaget inte tydligt hur detta ska hanteras. För att hanteringsprogrammen ska bli effektiva behövs det regionala anpassningar.

Bilaga 1. Nationell förteckning över invasiva främmande arter av betydelse för Sverige

Länsstyrelsen har inga synpunkter.

Bilaga 2 Arter som omfattas av nödåtgärder

Länsstyrelsen har inga synpunkter.

1.2 Förslag till förordning om ändring i avfallsförordningen

Förslag till ändring i 3 kap. 1 d § avfallsförordningen som träder i kraft den 1 januari 2026 (sid 19)

Fastighetsinnehavaren eller den som har nyttjanderätt till en fastighet ska ta hand om trädgårds- och parkavfall som är kommunalt avfall genom att

1 d §³ kompostera avfallet på fastigheten, eller

- Ändringarna är bra men det behövs ett förtydligande i 3 kap. 1 d § avfallsförordningen att det inte gäller invasivt växtmaterial (förtecknade arter enligt förordning (EU) nr

1143/2014 och nationella förteckningen eller som omfattas av nödåtgärder, enligt förordningen (2026:0000). Denna skrivning bör ligga direkt under punkt 1 och 2 för att göra lagtexten tydligare.

2 Bakgrund i promemoria enligt förslag till ny förordning om invasiva främmande arter (sid 20)

Länsstyrelsen anger nedan sin inställning till beskrivningen av bakgrunden till de föreslagna ändringarna i förordningen.

3 En ny förordning om invasiva främmande arter

3.2 Enskildas ansvar för att bekämpa invasiva främmande arter (sid 21)

I den föreslagna nya förordningen ska förbudet ”enligt 3 kap. 1 § 8 är inte tillåtet att avsiktligt tillåta att arter reproducerar sig eller växer” endast gälla det allmänna.

”Endast det allmänna föreslås därmed omfattas av skyldigheten att åtgärda befintliga bestånd och förekomster av arter som är upptagna på den nationella förteckningen, medan privatpersoner och företag inte har något sådant ansvar. Samtidigt kan staten, beroende på resurser och prioriteringar, i enskilda fall ta ansvar för bekämpning av arter på privata fastigheter. För privata fastighetsägare och andra enskilda gäller därmed endast de förbud mot aktivt handlande i fråga om invasiva främmande arter, så som bland annat införsel, odling, transport eller utsläpp av arter i miljön”.

- Det framgår inte i bakgrundsbeskrivningen enligt promemorian vad syftet och grunden med ovanstående förändring är och det finns inte heller någon konsekvensanalys av vad denna förändring kan komma att innebära.
- Länsstyrelsen i Blekinge gör bedömningen att denna ändring riskerar att få stora negativa konsekvenser då förekomster av invasiva främmande arter på privat mark är stor och till stor del berör privata markägare och företag. I Blekinge län ser vi inte att det är möjligt att begränsa spridningen av nationellt

förtecknade arter om privatpersoner och företag inte har någon skyldighet att åtgärda befintliga bestånd.

- Om staten ska ta ansvar för åtgärder i enskilda fall på privata fastigheter kommer det medföra ett stort behov av ökade resurser.
- Länsstyrelsen anser att det behövs ett förtydligande om vad "aktivt handlande" innebär. Många arter finns i privata trädgårdar och sprider sig med hjälp av vind, vatten och fåglar från dessa trädgårdar till omgivande marker. Är det ett aktivt handlande att hålla sådana arter med stor spridningspotential i privata trädgårdar? Exempel på sådana arter är jätteloka, jättebalsamin, kanadensiskt gullris, vresros, vattenpest med flera arter. Om det inte räknas, som ett aktivt handlande, att hålla dessa arter i sin trädgård, gör länsstyrelsen bedömningen, att det ej är möjligt att begränsa spridningen av dessa lättspredda arter i Blekinge län

3.3 Länsstyrelsens ansvar för utrotningsåtgärder (sid 21–22)

"Det remitterade förslaget innehöll en skyldighet för länsstyrelsen att vidta utrotningsåtgärder för arter som är upptagna på den nationella förteckningen medan länsstyrelsen nu föreslås få besluta om sådana åtgärder. Ändringen bedöms vara nödvändig för att länsstyrelsen ska kunna anpassa sitt arbete utifrån rådande prioriteringar och resurser. Vid tidig upptäckt av introduktion eller förekomst av dessa arter, eller arter som omfattas av nödåtgärder, ska emellertid utrotningsåtgärder vidtas skyndsamt"

- Länsstyrelsen anser att detta är en bra och relevant ändring.

3.4 Länsstyrelsens ansvar för hanteringsåtgärder (stycke 2, sid 22)

"Enligt 4 kap. 10 § föreslås att länsstyrelsen beslutar om och vidtar hanteringsåtgärder i den utsträckning som följer av tillämpliga föreskrifter och hanteringsprogram. Enligt 6 kap. 11 § får de ansvariga myndigheterna meddela föreskrifter om hanteringsåtgärder, och kan därmed ge länsstyrelsen i uppgift att fatta beslut och vidta åtgärder i fråga om en viss art. I sådana föreskrifter kan länsstyrelsen till exempel ges i uppgift att ta fram en handlingsplan eller kartläggning för länet utifrån vissa fastställda parametrar eller att fatta beslut om

åtgärder såsom inneslutning eller utrotning i enskilda fall. Regleringen innebär inte någon föreskriftsrätt för länsstyrelsen i fråga om invasiva främmande arter. Förslagen om hanteringsåtgärder omfattar både arter som är upptagna på unionsförteckningen och den nationella förteckningen”

- Länsstyrelsen anser att skrivningen är otydlig. Länsstyrelsen ska besluta om och vidta hanteringsåtgärder i den utsträckning som följer av tillämpliga föreskrifter och hanteringsprogram. Länsstyrelsen får i uppgift att fatta beslut och vidta åtgärder i fråga om en viss art. I vissa fall kan det krävas förelägganden inför hanteringsåtgärden. I tidigare remissversion gällande den nationella förteckningen 2024 hade länsstyrelserna ett uttalat ansvar att meddela föreskrifter gällande bekämpning av EU-arter och nationella arter. I förslag till ny förordning om invasiva, har rätt att meddela föreskrifter lagts tillbaka till ansvariga nationella myndigheter och länsstyrelserna nämns inte, men ändå ska länsstyrelserna enligt 4 kap. 10 § besluta om och vidta hanteringsåtgärder i den utsträckning som följer av föreskrifter och hanteringsprogram som gäller för en art.
- Det framgår inte tydligt om Länsstyrelsen har ansvar för att utföra åtgärder på privat mark och hur detta ska finansieras. Privata marker med förekomster av invasiva arter kommer därmed inte att kunna hanteras inom ramen för föreskrifter och hanteringsprogram i tillräcklig omfattning. Detta leder till att hanteringsprogrammen inte kommer att bli möjliga att genomföra på privata marker och den önskade effekten att minska spridningen uteblir.

5 Konsekvenser (sid 23–24)

Stycke 1 sid 23

”Förslaget om att privata fastighetsägare ska undantas från förbudet mot att tillåta att arter reproducerar sig eller växer innebär en mindre långtgående reglering. Det kan därmed antas att spridningen inte hindras i samma utsträckning som hade varit fallet enligt det tidigare förslaget eftersom privata fastighetsägare inte är skyldiga att bekämpa befintliga förekomster och bestånd av arter som är upptagna på den nationella förteckningen, på sin fastighet. Genom förbudet mot

att släppa ut arter i miljön kvarstår emellertid skyldigheten att inte sprida arterna. Detta gäller även för privata fastighetsägare”

Stycke 2 sid 23

”För länsstyrelsens del medför den förslagna regleringen, jämfört med det tidigare förslaget, att arbetsuppgifterna blir mindre omfattande eftersom tillsyn över efterlevnaden av förbudet mot att tillåta en art att växa eller reproducera sig inte kommer att behöva utföras på privat mark”

- Länsstyrelsens bedömning är att det finns ett stort behov av åtgärder på privat mark i Blekinge län, för att hindra ytterligare spridning. Ur ett samhällsekonomiskt perspektiv kommer ändringar enligt förslag till ny förordning, att innebära stora kostnader för att motverka de negativa effekter som invasiva arter innebär för våra ekosystem, biologisk mångfald, ekosystemtjänster, människors hälsa genom negativ påverkan på boendemiljö och möjlighet till friluftsliv. Viktiga samhällsstrukturer såsom vägnät, banvallar, kraftverksdammar, vattenverk, el- och vattenledningar samt annan byggnation påverkas negativt av förekomst och spridning av invasiva främmande arter. Behovet av bekämpningsåtgärder, reparationer och förnyelse av infrastruktur kommer att öka. Länsstyrelsens uppfattning är att förslaget inte kommer spara resurser i framtiden, utan tvärtom kommer resursbehovet att öka för att ta hand om de negativa bieffekter som invasiva arter orsakar redan idag och i framtiden.

Stycke 2 sid 23

”Vidare har flera av de arter som föreslås omfattas av den nationella regleringen ännu inte hittats i landet. I dessa fall syftar förslagen främst till att förhindra att arterna kommer in och etablerar sig”

- Länsstyrelsens bedömning är att detta gäller framför allt akvatiska arter, de landlevande terrestra arterna är redan spridda i Blekinge län.

De som medverkat i beslutet

Beslutet har fattats av länsråd Helena Morgonsköld med Annika Smålander (samordnare för arbetet med invasiva arter) som föredragande. I den slutliga handläggningen har avdelningschef Robert Johannesson (Natur och Landsbygd), länsjurist Charlotte Olsson Scholz, samt tillsynshandläggare Elvira Isaksson medverkat.

Denna handling har godkänts digitalt och saknar därför namnunderskrift.